

In de Schaduw van het Goud bij de UNICA

DOOR: PIET VAN EERDEN
FOTO'S: HERMAN OTTINK

Een van de excursies tijdens UNICA 98 in het schilderachtige Zillertal voert naar een goudmijn. De kans om daar goud te vinden is net zo groot als de kans om goud te winnen in het gezelschap van de Italiaanse productie 'Doppiopetto' en de Engelse topper 'Rooftop'.

Toch kunnen wij op de vraag van de thuisblijvers: 'Hoe was het?', volmondig antwoorden: 'Te gek'. Prachtige films, minder goede films, zon en regen, rust en uitputting, berusting en opwindend. UNICA is als een heerlijke massage. Tien dagen bezig zijn met FILM doet je bloed sneller stromen. En als Nederland met *Schaduw van het Verleden* van Piet van Eerden en Cor van der Plaat dan ook nog een zilveren medaille haalt ... dan kan het helemaal niet meer stuk.

Wat is UNICA

UNICA is de wereldorganisatie van audiovisuele amateurs waarbij momenteel 35 landen zijn aangesloten. UNICA is lid van de UNESCO. Jaarlijks wordt door een van de aangesloten landen een tien-daags congres georganiseerd waarin de vertoning van films/video's centraal staat. Alle landen hebben een bepaalde 'zendtijd' ter beschikking die varieert van 60 tot 75 minuten. Nederland had dit

jaar 65 minuten toegewezen gekregen en vaardigde drie films af naar Oostenrijk: *Bevroren Aarde* van Lesley Mc William en Mat Gerritsen van Het Toverlint uit Gouda, *Nattigheid* van werkgroep 2 van Film- en Videoclub Velsen en *Schaduw van het Verleden* van Piet van Eerden en Cor van der Plaat, eveneens van Film- en Videoclub Velsen.

Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering met de afgevaardigden uit alle aangesloten landen verloopt 's morgens zeer efficiënt dankzij de voortreffelijke voorbereiding door 'onze' secretaris-generaal Arie de Jong. UNICA-president Max Hänsli uit Zwitserland heeft daardoor slechts vier uur nodig om door de stukken te hameren. Unica 99 wordt gehouden in Lappeenranta in Finland, ongeveer 200 km boven Helsinki. Unica 2000 wordt gehouden in Roermond, ongeveer 50 km boven Maastricht.

It's in the air

Tegen de avond verzamelen de congresgangers zich op de dorpsweide waar Max Hänsli als een geschenk uit de hemel zal neerdalen temidden van zijn volgelingen. De tandem paragleiters landen vlak voor ons en een enthousiast applaus weerklinkt voor de moedige president die de meegevoerde UNICA-

vlag daarna opgelucht overhandigt aan Bernard Hausberger, voorzitter van het organiserend comité.

Vooropgegaan door de Bundesmusikkapelle en de (Ton)-Schützenkompanie Mayerhofen marcheren de deelnemende landen richting Europahuis waar de officiële opening zal plaatsvinden. De volgorde van de rij is dezelfde als de volgorde van het programma. Nederland is dus de laatste. Omdat niet alle landen aanwezig zijn, krijgen de Nederlanders de overblijvende naambordjes in hun handen gedrukt en lijkt de Nederlandse delegatie wat klein! In werkelijkheid zijn er zeker 40 Nederlanders!

De opening duurt lang, heel lang, te lang, veel te lang! Wij hebben de indruk dat alle offi-

cials en vertegenwoordigers van bedrijven het woord voeren. Op Jean Claude, de immer optimistische vertaler, rust meteen al een zware taak. Uren achtereenvolgende vertaalt hij de toespraken in het Frans en Engels. De gezellige avond maakt alles weer goed. Alom klinkt accordeonmuziek en godel. Dat is even wennen!

Interessante films

Dan zal het altijd Rozen Sneeuwen van Filip de Zeure (België). Filip is nog heel jong en gaat volgend seizoen naar de filmschool. Voor een zo jong iemand is het thema van zijn film opvallend. Een dochter vindt haar alleen achtergebleven vader tot last in haar gezin en hij moet in een verzorgingstehuis. Ondanks de goede opvang kan hij onmo-

De Nederlandse delegatie lijkt wat klein.

gelijk wennen. Meer en meer denkt hij aan zijn overleden vrouw. Dan besluit hij uit het leven te stappen.

In *Innan det Förbätter* van de Zweedse auteur Johan Löfstadt neemt een jonge buschauffeur een jonge vrouw mee die kennelijk teveel heeft gedronken. Hij herkent haar als een oude liefde en het blijkt dat ze morgen gaat trouwen. Ze ziet het echter niet helemaal of helemaal niet zitten. Onderweg stapt een klein meisje met een koffertje in. Ze is van huis weggelopen en vertelt dat aan de jonge vrouw. Deze probeert haar te overreden terug te gaan. Ze doet anders veel mensen verdriet. Door dit gesprek komt de jonge vrouw ook op andere gedachten! Zowel het spel als de gehele entourage komen zeer natuurgetrouw over. We geloven erin! En dat is belangrijk. Als een amateur daar kans toe ziet, is hij geslaagd in zijn opzet.

Opvallendste Duitse film is *Wortspiele-Gesellschaftsspiele*. Een film over zinloos geweld door zogenaamd 'nette jongeren'. Omdat ik het een typische doelgroepenfilm vind, kies ik toch maar voor de absolute Duitse topper: *Steins Abschied*. Op de dag van zijn afscheid van de school gaat de muzikleraar Stein naar de specialist. Er is een afwijking aan zijn prostaat geconstateerd. Zo snel mogelijk ontvangt hij bericht over zijn toestand.

Tijdens het afscheid denkt hij terug aan een van zijn vrouwelijke leerlingen met wie hij een kortstondige relatie heeft gehad en die nu met andere leerlingen een muzikale hulde aan hem brengt. Na afloop verdwijnt ze direct. Haar vriendje staat buiten te wachten. Leerlingen vergeten snel! Een paar dagen later heeft hij de nog gesloten brief van de specialist in zijn hand. 'Het zou nog een mooie dag kunnen worden', overpeinst hij. Zwitserland heeft er weer een paar jonge cracks bij: Andreas & Stefan Karrer. Zij maakten *Rollerman*. Een zich op rollerskates voortbewegende jongeman neemt een op een bankje liggende GSM-telefoon aan en krijgt een aantal opdrachten van een onbekend persoon. Een 'beschermengel', voor wie het telefoontje

Filip de Zeure (rechts) kan een tweede Lieve Debrauwer worden.

eigenlijk bestemd was, had even wat andere besognes. In een razendsnel tempo (vooral in het middenstuk) belandt Rollerman in een aantal doldwaze situaties. Vooral de dialogen via de GSM waren opvallend snel en goed.

Randgebeuren

Natuurlijk wordt er niet tien dagen achter elkaar naar films gekeken! Er staat een aantal interessante excursies op het programma.

Gezien het groot aantal deelnemers (ca 450) zijn er diverse bestemmingen, o.a. naar een heuse goudmijn, de Swarovski-kristalwereld, de Krimmler-waterval etc.

Waar we ook naar toe gaan, alles wordt door de Zillertal-ers voor het videojournaal gefilmd (dagelijks krijgen we een uitstekende reportage te zien).

Regelmatig worden alle bezoekers getraceerd op Zillertal-specialiteiten, overal is authentieke muziek aanwezig

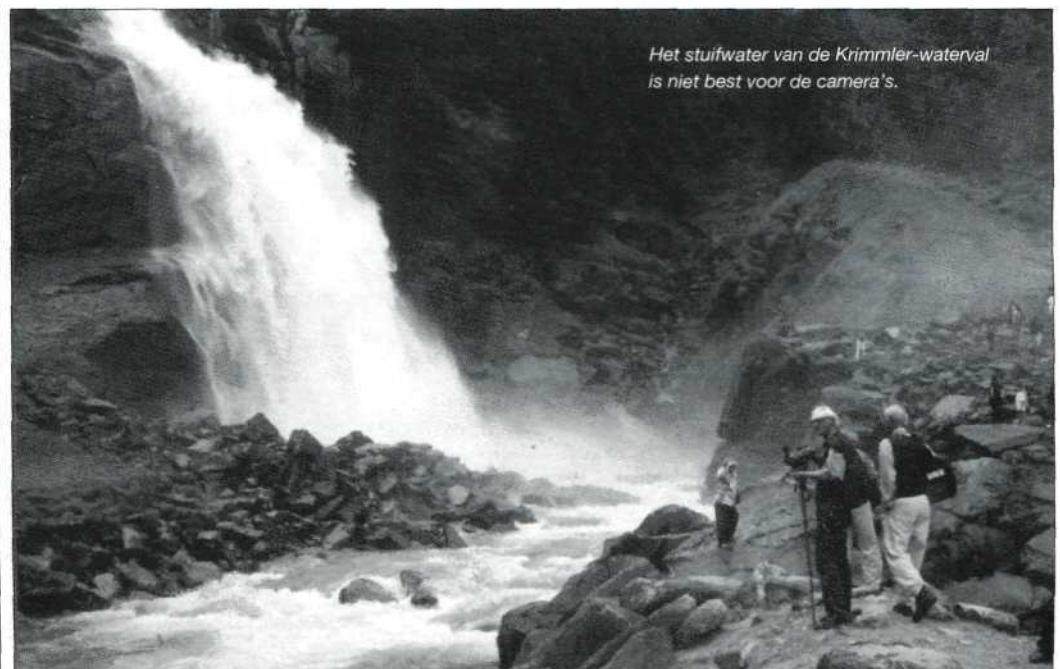
en men kan zelf (tegen vergoeding) een zilveren of een gouden munt slaan.

Het duo Junate Leikaite & Vidmantas Gaigalas uit Litauen maakten de animatiefilm *Metamorfozes* waarin we meegenomen worden in een 'huiselijk gezin' waar het er niet bepaald zachtzinnig aan toe gaat. Opvallend in deze film is het aparte tekenwerk.

Rooftop krijgt van ons een 10 met een griffel en een zoen van de juffrouw. Deze Engelse produktie is drie jaar geleden gemaakt door een aankomend professional van 22 jaar. Ik heb nog nooit een zo spannende film met kinderen gezien! De wanden in de zaal besloegen (als het ware). Als een groepje kinderen 's avonds stiekem op het dak van een verlaten parkeergarage speelt, komt er een vreemdeling naar boven. Hij heeft boze plannen. In de ontwikkeling heeft Omid Nooshin alle spannings-ingrediënten bij elkaar gezocht

en hiervan een heerlijke thrillermaaltijd bereid. Grandioos! *La Peche à la Ligne* (Frankrijk). De directrice van een bedrijf krijgt de opdracht een manager te vinden voor een nieuw op te zetten firma. Omdat de persoon die ze op het oog heeft telefonisch niet is te bereiken, gaat zij hem thuis opzoeken. Ze raakt verstrikt in een groot aantal dwaze situaties waarin alleen Franse filmmakers schijnen te grotsieren.

Doppiopetto (dubbeltijer) is de naam van een uitstekende Italiaanse produktie van 34 minuten. Een arm Siciliaans gezin heeft al haar bezittingen moeten verkopen en is in handen gevallen van een rijke boer. De jongste zoon kan niet lopen i.v.m. kinderverlamming en wordt daarom overal mee naar toe gesjouwd door zijn oudere broer. Deze oudere broer hoedt de schapen van de rijke boer en ziet een van de andere jonge herders vermoord worden als deze een van zijn schapen tijdens een vreselijke stormnacht uit het oog heeft verloren. Hij durft niets te zeggen omdat hij represailles vreest. Als er weer wat geld is gespaard, gaat de kleermaker uit het dorp verder met het maken van een kostuum, met een dubbele rij knopen, voor de oudere broer. De gehele familie vindt dat zo'n kostuum belangrijk is voor het verdere leven van de jongen. Een onheilsbode vertelt de jongen dat hij snel

Het stuifwater van de Krimmler-waterval is niet best voor de camera's.

Er wordt munt geslagen.

naar huis moet komen. Daar vindt hij zijn overleden jongste broertje opgebaard in zijn dubbelrijs. Zijn wereld stort in. Drama volop dus. Schitterend gemaakt. Onduidelijk blijft waaraan het jongste broertje zo plotseling is gestorven.

Ik word gevraagd om in de jury van de ONE MINUTE MOVIE FILMS te willen plaatsnemen. Dat wil ik uiteraard. De jury bestaat verder uit: Tula Turtia uit Finland, Agnieszka Wlavel uit Polen, Rolf Mandolesi uit Italië en Richard Hchenblakner uit Oostenrijk. Wij kiezen uit de 23 aangeboden films de 16 beste. 'Help' van Jan van Weezenberg is daarbij. Helaas valt 'Dogged' van Hans Lips af.

De ONE MINUTE MOVIE CUP wordt gewonnen door het trio Fritz Gratz, Sonja Steger en Franz Radler uit Oostenrijk met hun film: *Echo der Berge*. Als een jodelares haar roep door de bergen laat schallen, bestelt een oude heer net zijn schnitzel in een openluchtrestaurant. Even later krijgt hij er drie geserveerd. Als hij zegt dat hij er maar één heeft besteld, zegt de ober: 'Verdorie, die verdraaide echo ... echo ... echo hier ook altijd!'

Voor de Nederlandse delegatie breekt het uur van de waarheid aan. De oranje programmaboekjes en buttons (UNICA 2000 in Roermond) vinden gretig aftrek. En dan is het zover! *Nattigheid* (ondertiteld in het Duits) bijt het spits af en komt - gezien de reacties vanuit het publiek - uitstekend over. *Bevroren Aarde* blijft heel mooi maar niet gemakkelijk te begrijpen. Een ondertiteling had wellicht verduidelijkend kunnen werken. *Schaduw van het Verleden* (ondertiteld in het Engels) is alweer om voordat je het weet en wordt hooglijk gewaardeerd. Tijdens de direct hierop volgende discussie met het publiek wordt lang over de films gepraat en wordt menig compliment uitgedeeld. Dat geeft de burger moed! Alle films zijn nu over het doek gegaan. Morgen om 09.00 uur begint de openbare jurydiscussie. De jury wijst de 40 films aan die eventueel in aanmerking komen voor de prijzen. Zullen er Nederlandse films bij zijn?

En ja hoor... *Nattigheid* en *Schaduw van het Verleden* zullen worden besproken! We moeten geduld hebben tot ongeveer 14.00 uur. Er zijn 39

wachtenden voor ons! Bernard Hausberger c.s. hebben de juryzitting uitstekend georganiseerd! Als juryvoorzitter Erich Riess een te bespreken film aankondigt, wordt eerst een fragment uit die film vertoond. Zo weet iedereen waar het over gaat! De aan het woord zijnde juryleden zijn tot achterin de zaal zichtbaar op het grote scherm!

In de jury hebben zitting: Erich Riess (Oostenrijk), Jef

verleerd een normaal gesprek te voeren. We spreken alleen nog filmtaal. In het Zillertal gaan vreugde en droefheid hand in hand. Vreugde omdat het een goed festival is geweest, droefheid omdat het voorgoed voorbij is. Het laatste lichtje in de gastvrije hostels dooft om 02.36 uur.

Tenslotte

We hebben een heerlijke tijd gehad in het Zillertal. Het was

De juryleden Jef van Gompel (België) en Anton Colleselli (Italië) in debat.

van Gompel (België), Pálos György (Hongarije), Anton Colleselli (Italië), Valrie Ellis (Engeland), Said (Oostenrijk) en Rolf Hempel (Duitsland). Opvallend is dat de professionals György, Colleselli en Manafi ten opzichte van de "amateurs", soms totaal andere ideeën over film hebben. Zij stellen hun norm beduidend hoger! Daarom zijn ze het niet altijd met elkaar eens. Dat brengt leven in de brouwerij!

Nattigheid ontvangt een diploma. *Schaduw van het Verleden* krijgt ZILVER!!!!

's Avond vindt de prijsuitreiking plaats. *Doppiopetto* is de nieuwe wereldkampioen! Frankrijk heeft het meest interessante landenprogramma vertoond. België volgt op een haarlengte! en wordt het organisatiecomité hartelijk bedankt en geprezen. Het wordt tijd dat we naar huis gaan. We hebben bijna

echt VAKANTIE. Naast een aantal minder goede hebben we een aantal prachtige films gezien. Ondanks het feit dat de films, gemaakt onder leiding of met behulp van filmscholen, dikwijls de krenten in de pap zijn en zeker niet moeten verdwijnen, zou het UNICA-comité zich eens kunnen buigen over de vraag of het niet zinvoller zou zijn deze films in een andere categorie in te delen. Nu hebben twee films GOUD gekregen die beide gemaakt zijn door professionals. Natuurlijk waren beiden GOUD waard... maar eerlijk gezegd... het doet de volbloed amateur toch een beetje pijn.

Er waren overigens nog meer films van filmscholen en die hebben geen GOUD gekregen.

Een bekend Hilversums gezegde doet hier weer opgang: **'Alles kan... maar niet iedereen kan het'.**

De twee glunderende zilveren medaille-winnaars. Links: de burgemeester van Mayerhofen en de voorzitter van de Oostenrijkse amateurfilmers.

Rechts: UNICA-president Max Hänsli.

